

Miljøstyrelsen
mst@mst.dk
bagge@mst.dk
aglund@mst.dk

J.nr. MST-74-00032

02.03.2018
Side 1 af 5

J.nr. 11.5.17

Dansk Affaldsforening
Vodroffsvej 59, 1
1900 Frederiksberg C

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Høring af bekendtgørelse om affald til jordbrugsformål

Dansk Affaldsforening takker for at have modtaget bekendtgørelsen i høring. Vi kan forstå, at baggrunden for de foreslåede ændringer er beskrevet i nogle rapporter, som endnu ikke er offentliggjorte. Det er ikke optimalt i forhold til at kunne vurdere om grænseværdier mv. er fastlagt på rette niveau.

Høringssvaret er afgivet med forbehold for efterfølgende politisk behandling i vores bestyrelse.

Baggrund

Affald til jord bekendtgørelsen regulerer, hvilket affald der kan anvendes til jordbrugsformål uden skadelige virkninger på miljø mv. Selve gødningseffekten af tilførslen af affaldsprodukter reguleres udelukkede i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kommunerne i gang med at udrulle ordninger for madaffald, som bl.a. forventes afsat til bioforgasning. En række supermarkeder er ligeledes begyndt at afsætte tidligere fødevarer til bioforgasning. Hvis materialerne skal tilføres et biogasanlæg, der primært er baseret på husdyrgødning kræver det, at affaldet forhandles. I forbehandlingen fjernes fejlsorteringer fra madaffaldet og emballagen fra de tidligere fødevarer. Herefter vil den såkaldte biopulp være klar til at blive tilført et vådt biogasanlæg. Dansk Affaldsforening vil gerne understrege, at der findes andre muligheder for håndtering af madaffald, herunder ikke mindst afsætning til behandlingsanlæg, der udelukkende modtager madaffald, køkkenaffald og tidligere fødevarer. Her vil det være hensigtsmæssigt at lægge kvalitetskontrollen/grænseværdierne på slutproduktet fremfor på indgangsmaterialerne (der måske heller ikke forbehandles til en form, der muliggør meningsfuld prøvetagning på det tidspunkt i behandlingskæden.)

For Dansk Affaldsforening er det afgørende, at forbehandlingsprocessen – sammen med kommunernes indsamlingssystem, sorteringsvejledning osv. – sikrer, at det er en ren og værdifuld ressource vi returnerer til det biologiske kredsløb. Derfor bakker vi op om, at der fastsættes grænseværdier også for de synlige urenheder i den biopulp, der går videre til biogasanlæggene.

Definitioner

Dansk Affaldsforening bakker op om at få defineret flere af de termer og aktører, som indgår/adresseres i bekendtgørelsen.

- Definitionen af forbehandlingsanlæg bør udvides til også at kunne rumme fjernelse af emballager fra tidligere fødevarer.
- I definitionen af fysiske urenheder bør der evt. skelnes mellem naturlige (jord og sten) og antropogene (papir, metal, glas, plast, keramik osv.) uønskede materialer.
- Der savnes en definition på biopulp, fx Biopulp: Neddelt, homogeniseret og rent organisk affald, som kan tilføres et biogasanlæg.
- Definitionen af organisk dagrenovation kunne måske erstattes af definitioner på hhv. madaffald, køkkenaffald og tidligere fødevarer. Definitionen bruges så vidt vi kan se kun i bilag 1 (D) og i bilag 3, hvor den begge steder vil kunne erstattes af 'Madaffald, køkkenaffald og tidligere fødevarer'. Ved seneste revision af affaldsdatabelkendtgørelsen er termen for hhv. H02 og E02 fx også ændret fra organisk affald til madaffald. Et bud kunne være følgende: Madaffald: Vegetabilsk og animalsk affald fra husholdninger og lignende affald fra erhverv. Køkkenaffald: Vegetabilsk og animalsk affald fra restauranter, storkøkkener, cateringsfirmaer osv. Tidligere fødevarer: Emballerede og u-emballerede vegetabiliske og animalske fødevarer, der er blevet til affald.
- Der mangler evt. en definition af biologisk behandling. En term der anvendes efterfølgende i bekendtgørelsen.

Øvrige paragraffer

§9 om sammenblanding af affald kunne oplagt deles op, således at der skelnes mellem de store affaldspartier og affald, der indsamles i ruteindsamling eller andre ordninger. Mest oplagt må det være at flytte analysekravet til pulpen/slutproduktet fremfor de enkelte partier af hhv. madaffald, køkkenaffald og kasserede fødevarer.

Hvis § 9 fastholdes kunne stk. 2 omskrives til "Affald indsamlet i en kommunal ordning, der behandles samlet, anses for at stamme fra én affaldsproducent..."

I §10 anbefaler vi at bruge termen biopulp, således at der kommer til at stå: "... Biopulp skal være prøvetaget og overholde de gældende grænseværdier..." I øvrigt bør §10 udvides med bestemmelser for, at der kun skal analyseret på slutproduktet, når der er tale om 'monobehandling' af madaffald, køkkenaffald samt tidligere fødevarer. Alternativt (hvis vores ønske om analyse på alle restprodukter, der udbringes på landbrugsjord bliver opfyldt) kan paragraffen omskrives, således at hovedreglen er analyse på det endelige produkt, men med ekstra analysekrav for biopulp der tilføres husdyrsbaserede biogasanlæg eller rensningsanlæg. (Se vores bemærkninger til bilag 2).

Stk. 2 i §10 muliggør vel egentlig ikke, at forbehandlingsanlæggene selv udtager og analyserer prøver? Vi mener, at det skal være muligt for trænet personale at udtage prøver, fx efter en vejledning/procedurebeskrivelse.

I § 11 stk. 4 er det uklart, hvad 'biologisk behandlet kildesorteret affald' mon dækker over. Menes der fx digestat og kompost? For at fastholde en teknologineutral tilgang kan det være at 'biologisk behandlet' skal fastholdes, mens 'kildesorteret affald fra husholdninger...' kunne erstattes af 'madaffald, køkkenaffald samt tidligere fødevarer'. (Hvis det er det der menes...). Dette ville kræve en konsekvensrettelse i § 27.

Bilag 1

Som det også fremgår af vores hørings svar på sidste høring af affald til jord bekendtgørelsen, ser vi gerne, at der kommer en mekanisme for hvordan nye affaldsprodukter kan optages på bilag 1 uden at hele bekendtgørelsen skal igennem en revision.

Punkt D må gerne omformuleres: Organisk affald: Madaffald jf. § 4 nr. x, Køkkenaffald jf. §4 nr. y, Tidligere fødevarer jf. § 4 nr. z. Der bør måske også overvejes om haveaffald skal nævnes? Der er nogle der arbejder med at få de grønne dele af denne fraktion med over i biogassektoren.

Bilag 2

I bilaget opstilles der grænseværdier for tungmetallindhold, miljøfremmede stoffer samt som noget nyt for fysiske urenheder.

Der sker ingen ændringer i grænseværdierne, men som noget nyt er der en grænseværdi for PCB, som der dog kun skal prøvetages og analyseres for, hvis der er indikation for at der kunne være et indhold af PCB. Dansk Affaldsforening forventer, at madaffald indsamlet fra husholdninger ikke vil være en fraktion, hvor der skal analyseres for PCB.

For både tungmetaller og miljøfremmede stoffer fremgår det af hhv. punkt B og D, hvor mange af prøverne, der skal overholde grænseværdierne. Sådan et punkt savnes i forhold til de fysiske urenheder. Det har været drøftet på mødet hos DAKOFA den 27. februar, hvorvidt der skal være tale om, at hver enkelt prøve skal overholde grænseværdien eller om det er et årligt gennemsnit af de 12 prøver, der skal ligge under grænseværdien? Det bør præciseres i bekendtgørelsen. Da biopulpen klassisk vil være afsat til bioforgasning inden analyseresultatet foreligger, er det ligeledes væsentligt, at bekendtgørelsen forholder sig til, hvad der skal ske, hvis prøven/prøverne overskrider grænseværdierne (for både tungmetaller, miljøfremmede stoffer samt fysiske urenheder). Dansk Affaldsforening foreslår, at man læner sig op ad de bestemmelser der gælder for affaldsforbrændingsanlæg, hvor overskridelser af luftemissioner skal indrapporteres til tilsynsmyndigheden.

Selve grænseværdien for de fysiske urenheder i biopulpen er fastsat til 0,5 vægtprocent/tørstof. Indholdet af plast må max være 0,15 vægtprocent/tørstof. Den samlede grænseværdi på 0,5 vægtprocent kan genkendes fra både nabolande og den kommende gødningsforordning fra EU. En særlig grænseværdi for plastik kendes primært som en arealbaseret grænseværdi, da plastik ikke vejer meget, men derimod kan have en stor og synlig flade. Dansk Affaldsforening har forstået, at den vægtbaserede grænseværdi er opstået af praktiske hensyn mht. at kunne udføre selve målingen af plastindholdet. Dette er også relevant, da forslaget netop går ud på at måle på biopulp fremfor afgasset materiale.

Dansk Affaldsforening savner mere viden om hvilke plasttyper vi har i biopulpen. Vi har hørt, at netop madaffald, som har vores primære interesse, kan have et stort indhold af tynd plastfolie. For denne fraktion kan de foreslåede 0,15 vægtprocent/tørstof udgøre et forholdsvist stort synligt areal. Vi mener derfor, at Miljøstyrelsen oplagt kunne undersøge, om det vil give mening at skelne mellem hård og formbart/blødt plast, som vi kan se i den tyske gødningsforordning?

Derudover anbefaler vi, at der også opstilles en arealbaseret grænseværdi. Der vil så kun skulle analyseres for arealet i de prøver der indsendes til et eksternt laboratorium.

Dansk Affaldsforening ved ikke, hvilke niveauer for synlige urenheder, som der i dag kan opnås med den bedst tilgængelige teknik. Vi vil dog understrege, at vores mål er, at der ikke kommer plastik med ud på markerne. Derfor ser vi gerne at grænseværdien – om nødvendigt – strammes. Det kan eventuelt gøres ved fx at sætte grænseværdien til 0,08 eller 0,1 vægtprocent/tørstof og så give en dispensation til højere indhold indtil fx 2020.

Dansk Affaldsforening mener, at der ligeledes bør fastsættes en særlig grænseværdi for plastik i kompost, der udbringes på landbrugsjord.

Derudover skal grænseværdierne for synlige urenheder selvfølgelig også gælde for andre produkter, der udbringes på landbrugsjord. Både de tyske og svenske reguleringer/certificeringsordninger går på urenheder i slutproduktet inden udbringning. Det forhold, at vi i Danmark af relevante årsager ønsker at sætte en grænseværdi på biopulp, bør ikke være en undskyldning for, ikke at sætte krav til slutprodukterne. Både i biogasanlæg og på spildevandsrensingsanlæg kan der tilføres væsentlige urenheder fra andre kilder end biopulp. Dansk Affaldsforening anbefaler derfor, at der fx også opstilles grænseværdier for indholdet af synlige urenheder i spildevandsslam og digestat.

Bilag 5

Der foreligger ingen standard om prøveudtagning eller selve analysemetode. Det fremgår ikke hvordan de retningslinjer, der foreslås i bekendtgørelsen er

fremkommet. Det er uklart under første dot, om det der selve laboratoriet, der skal udtage de 4 prøver? Evt. skulle det formuleres således, "..., hvoraf 4 prøver analyseres af et akkrediteret laboratorium".

Dansk Affaldsforening anbefaler, at hele punkt D omskrives til mere generelle vendinger, således at det bliver muligt at branchen selv kan udarbejde en vejledning om repræsentativ prøvetagning og anbefaling til analysemetode. Dog skal dot 4 omformuleres, så det bliver bindende for anlæggene at have et egenkontrolprogram/kvalitetssikringsprocedurer.

Derudover anbefaler vi, at de prøver, der skal analyseres af et akkrediteret laboratorium også blive analyseret for en fladebaseret grænseværdi for plastikindhold. Dansk Affaldsforening mener, at det kan være tilstrækkeligt med 2 årlige prøver udført af eksternt laboratorium, hvis virksomheden har et godt kvalitetsstyringssystem.

Dansk Affaldsforening stiller gerne op for at uddybe ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Nana Winkler
Specialkonsulent